

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Mieczysław

Nazwisko: Kraus

Miejsce urodzenia: Wola Komborska pow. Krosno

Data urodzenia: 15-03-1924

Imię ojca: Mieczysław

Imię matki: Anna

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Mieczysław Kraus pseud. "Gołąb" występuje jako już "zabity" członek "reakcyjnej bandy NSZ" (wraz z kilkunastoma innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego zbrojnego podziemia) w aktach śledczych UB z PUBP Dębica, PUBP Mielec i WUBP w Rzeszowie z lat 1946-1955. Te akta dot. sprawy karnej prowadzonej przeciwko kilku aresztowanym (20 lutego 1946 i w dniach następnych) członkom partyzanckiego oddziału Narodowych Sił Zbrojnych (NSZ) pod dowództwem Jana Stefko pseud. "Mściciel". Byli oni oskarżeni (z art. 86 § 2 KKWP, art. 4 § 1 dekretu z dn. 13.06.1946 r. i art. 225 KK) o "usiłowanie zmiany przemocą ustroju państwa", "posiadanie broni palnej i amunicji bez zezwolenia władz", o dokonanie kilku zbrojnych akcji na posterunki MO i obiekty państwowe oraz o inne zbrojne czyny. Akta te zawierają między innymi służbowe notatki i pisma UB oraz protokoły przesłuchań osób "podejrzanych" i świadków (akcji partyzantów). W tym protokoły przesłuchań kilku kolegów Mieczysława Krausa z oddziału "Mściciela" - m.in. Józefa Kozłowskiego pseud. "Mruk" (ur. 30.09.1924 i zam. we wsi Wrocanka pow. Krosno).

IPN Rz 046/212 (528/III, 3741/48, 13837/52).

Mieczysław Kraus pseud. "Gołąb" figuruje jako "członek reakcyjnej organizacji NSZ" (wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego zbrojnego podziemia) w aktach Wydz. "C" KW MO w Rzeszowie z lat 1976-1977 zatytułowanych "Charakterystyka nr 13". Ta charakterystyka dot. partyzanckiego oddziału Narodowych Sił Zbrojnych (NSZ) pod dowództwem Jana Stefko pseud. "Mściciel", który walczył z komunistycznymi okupantami kraju w latach 1945-1946 na terenach powiatów: Krosno, Brzozów, Jasło i Dębica. Materiały te zawierają między innymi: opisy działań ww. oddziału, kwestionariusze osobowe jego członków i pomocników oraz karty dot. ich zbrojnych akcji. W kwestionariuszu dot. Mieczysława Krausa pseud. "Gołąb" zapisano między innymi, że ww. mieszkaniec wsi Wola Komborska pow. Krosno to "od początku 1946 r. członek bandy NSZ >Mściciela<. Brał udział w rozbrajaniu Post. MO we wsi Niebylec pow. Strzyżów, a dn. 9 lutego 1946 r. w zabiciu komendanta Post. MO w Domaradzu. W dniu 18 lutego 1946 r. brał udział w napadzie na majątek PGR Przeclaw pow. Mielec. W dniu 20 lutego 1946 r. w czasie akcji wojska i UB w miejscowości Grudna pow. Jasło został zastrzelony [wraz z trzema innymi partyzantami - w czasie bitwy oddziału >Mściciela< z siłami komunistycznymi]".

IPN Rz 05/31 (CHF-13).